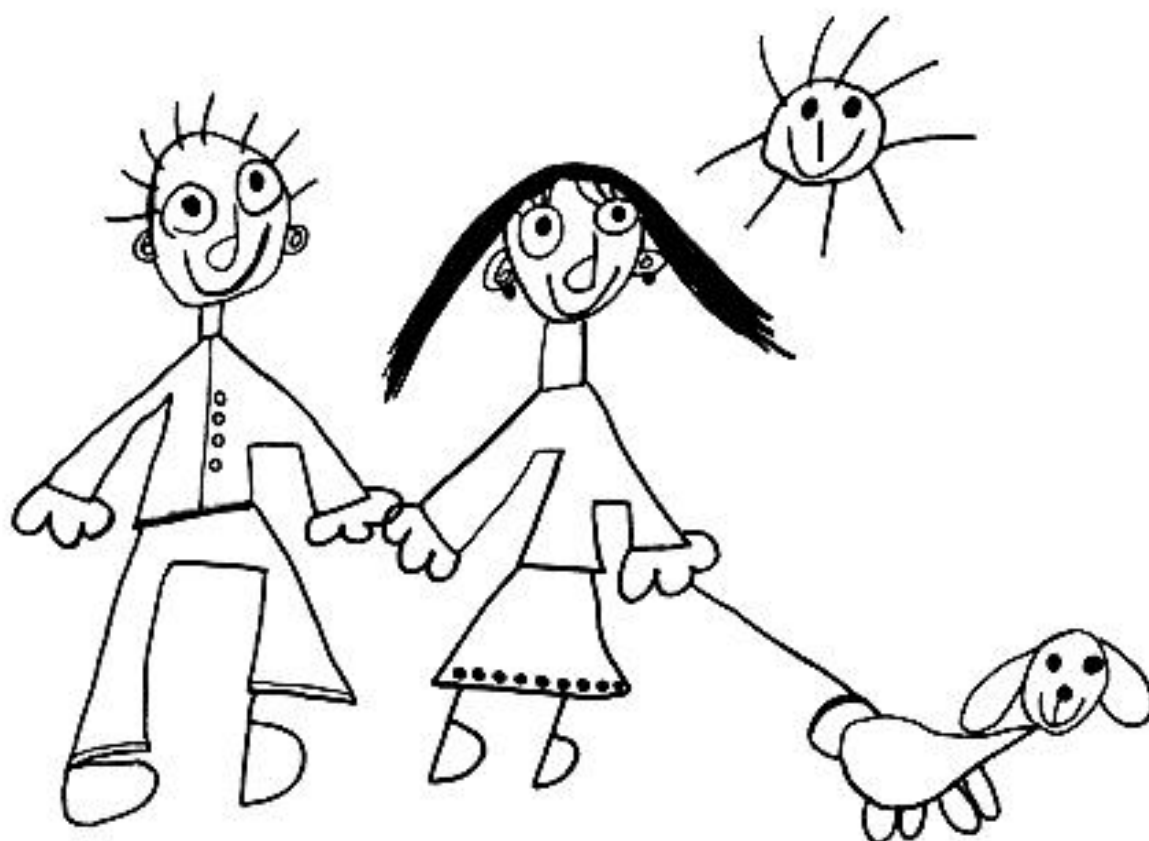

Základní škola a Mateřská škola Opava - Vávrovice,
příspěvková organizace

Pracoviště - Mateřská škola

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

S KAMARÁDY KROKEM, PROJDEME

CELÝM ROKEM

1	Identifikační údaje	4
1.1	Název dokumentu.....	4
1.2	Základní údaje	5
2	Obecná charakteristika školy.....	5
2.1	Velikost školy.....	5
2.2	Historie	5
2.3	Současnost.....	5
3	Podmínky předškolního vzdělávání.....	6
3.1	Věcné podmínky	6
3.2	Životospráva.....	6
3.3	Psychosociální podmínky.....	7
3.4	Organizace.....	7
3.5	Řízení mateřské školy	8
3.6	Personální a pedagogické zajištění.....	8
3.7	Spoluúčast rodičů	8
3.8	Spolupráce se ZŠ.....	9
3.9	Spolupráce MŠ s jinými složkami a organizacemi:	9
3.10	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	9
3.11	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	10
3.12	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	10
4	Organizace vzdělávání.....	11
4.1	Vnitřní uspořádání školy	11
4.2	Charakteristika třídy.....	11
4.3	Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy	12
4.4	Plány a dokumenty k zajištění kvality předškolního vzdělávání	12
5	Charakteristika vzdělávacího programu	13
5.1	Koncepce mateřské školy.....	13
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu.....	14
5.3	Formy a metody práce.....	14
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, děti nadaných..	14

6	Vzdělávací obsah ŠVP.....	15
6.1	PODZIM – „Foukáme, foukáme, kamarády hledáme“.....	19
6.2	ZIMA - „S kamarády je nám příma“.....	22
6.3	JARO - „Překvapení pro vás není málo“.....	27
6.4	LÉTO - „S kamarády dojdeme to“.....	31
7	Evaluační systém a pedagogická diagnostika.....	35
7.1	Cíl evaluace.....	35
7.2	Oblasti evaluace.....	35

Základní škola a Mateřská škola Opava – Vávrovice,
příspěvková organizace

1 Identifikační údaje

1.1 Název dokumentu

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ č.j.

S KAMARÁDY KROKEM, PROJDEME CELÝM ROKEM

ŠVP byl upraven na základě ustanovení zákona č. 82/2015 Sb., zákona č.178/2016 Sb. a zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů.

Tento ŠVP byl zpracován na základě RVP PV čj. 32 405/2004-22, bylo čerpáno z poznatků získaných při vzdělávacích seminářích, studiím nové literatury a při výměně dosavadních zkušeností s učitelkami jiných mateřských škol.

ŠVP byl zpracován vedoucí učitelkou na základě poznatků, připomínek a doporučení pedagogických pracovníků ZŠ a MŠ.

Byl projednán na pedagogické poradě v srpnu 2017, s rodiči bude projednán na úvodní schůzce v září 2017, zákonným zástupcům a veřejnosti je vyvěšen k dispozici v šatně mateřské školy a na webových stránkách školy.

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2017

Zpracovatel: Miroslava Satková, vedoucí učitelka MŠ

Statutární zástupce: Mgr. Pavel Gregor, ředitel školy

1.2 Základní údaje

Název organizace: Základní škola a Mateřská škola Opava – Vávrovice,
příspěvková organizace

Adresa, sídlo: Chmelová 2, Opava – Vávrovice PSČ: 747 73

IČO: 70999341

Telefon: MŠ – 553 793 070
ZŠ - 553 793 056

E – mail: msvavrovice@seznam.cz
zsvavrovice@seznam.cz

Zřizovatel: Statutární město Opava
IČO: 00300535
Horní náměstí 69, 746 01

Statutární orgán: ředitel školy – Mgr. Pavel Gregor

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita mateřské školy je 25 dětí.

Mateřská škola je jednotřídní s celodenním provozem, poskytuje vzdělávání dětem zpravidla ve věku 2 až 6 let, nejdříve však pro děti od 2 let. Je součástí příspěvkové organizace Základní škola a Mateřská škola Opava – Vávrovice.

Chod školy zajišťuje ředitel příspěvkové organizace, 2 kvalifikované učitelky a 1 správní zaměstnankyně.

2.2 Historie

Do roku 1994 byla MŠ samostatnou organizací, k 1. 9. 1994 se stává odloučeným pracovištěm MŠ Neumannova v Opavě.

K 1. 8. 2004 se stává odloučeným pracovištěm příspěvkové organizace ZŠ a MŠ Opava – Vávrovice. Od 1. 9. 2008 dochází ke sloučení obou pracovišť do jedné budovy a působení MŠ v nových prostorách na ulici Chmelová.

2.3 Současnost

Charakter budovy a okolí, lokalita:

Jedná se o dvoupatrovou budovu s půdními vestavbami, které přibyla rekonstruovaná bytová část budovy, kde se nachází v přízemí jídelny a výdejna stravy, jak pro mateřskou školu, tak i pro školu základní a v patře zázemí pro školní družinu. Mateřská škola využívá přízemí budovy, zde se nachází veškeré zázemí – herna, která slouží zároveň jako ložnice, ve sníženém přízemí pak umývárna, šatna dětí a WC zaměstnanců. Pro uložení materiálu a pomůcek slouží úložné prostory v herně MŠ, vstupní vestibul, případně sklep. Na budovu školy navazuje prostorná členitá přírodní zahrada, kde děti mohou využívat množství zajímavých míst a zákoutí ke hře i vzdělávání – amfiteátr, jehož součástí je dřevěný domeček se skluzavkou a balanční dřevěný můstek, jezírko, kamenný hrad s pískovišti,

“Babiččina zahrádka“, altán, malovací kameny, můstek, hrazdy nestejně výšky a různé terénní nerovnosti. K činnostem vyžadujícím zpevněnou plochu slouží školní dvůr. Dominantou školního dvora se stal rekonstrukcí staré garáže „domeček“, kde se nachází zázemí dílen, sklad zahradního materiálu a hraček pro venkovní užívání. Plánováno je vytvoření zázemí s hracími prvky pro předškolní děti v navazující travnaté části dvora.

Budova se nachází v klidové části obce, poblíž hranic s Polskou republikou. Vesnicí vede městská autobusová doprava, vlaková doprava. V blízkosti vesnice se nachází několik strojírenských podniků, zemědělské družstvo, cukrovar, továrna na výrobu cukrovinek. Vše v okolí nám slouží k pozorování, poznávání a objevování nového či neznámého.

3 Podmínky předškolního vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Prostory školy jsou dostatečně velké a odpovídají příslušným bezpečnostním a hygienickým předpisům. Herna s centry aktivit je členěna na část pracovní a sportovně – relaxační. V pracovní části je zejména k individuálním aktivitám využíván prostor se stolečky a centra aktivit – ateliér a dílna. Navazující sportovně – relaxační prostor pokrývá koberec a je využíván zejména ke sportovním činnostem, spontánním hrám, individuálním či skupinovým aktivitám. Současně také slouží k odpočinku dětí jako ložnice. U vstupu do herny je prostorná, dostatečně velká, větratelná skříň pro ukládání lůžkovin a lehátek. Součástí herny je dřevěné patro - „nebíčko“, které slouží zejména k odpočinku.

Na stejném podlaží se nachází i nově vybudovaná výdejna stravy s moderním vybavením, splňujícím veškeré hygienické požadavky. Na výdejnu stravy navazuje jídelna a zázemí pro pracovnice výdejny se sociálním zařízením. Ve sníženém přízemí se nachází umývárna, sociální zařízení pro učitelky a nová šatna dětí. Vzhledem k prostorovému členění šatny je potřeba, aby děti přicházely postupně. Nejdříve přicházejí mladší děti, které po obléknutí uvolňují prostor šatny dětem starším.

Na podzim 2008 je mateřská škola vybavena novým nábytkem, postupně dochází k obnově a doplnění stavu lůžkovin, příkrývek, ložního prádla a ručníků. V roce 2015 je modernizováno administrativní pracoviště mateřské školy. Z důvodu bezpečnosti, ale i vzhledem k opotřebením, dochází v dubnu 2015 k instalaci videotelefonu pro vstup do budovy mateřské školy.

Dětský nábytek, tělocvičné nářadí, zdravotně hygienické zařízení jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné. Mateřská škola disponuje jen nejnужnějším technickým vybavením. Vybavení hračkami, pomůckami je dostatečné, odpovídá počtu dětí, vše je umístěno tak, aby děti měly přehled, vyznaly se v umístění a mohly je samostatně brát i ukládat na místo. Každoročně dochází k doplnění i obnově hraček i didaktických pomůcek. V současné době je potřeba zaměřit se na vybavení pro děti mladší 3let.

Na výzdobě a úpravě prostředí se podílejí děti, zejména svými výrobky a pracemi. Ty jsou umístěny tak, aby byly přístupné jim i rodičům.

Osvětlení tříd a vytápění vyhovuje platným předpisům. Každý den se dostatečně větrá, denně se provádí úklid všech prostor školy.

3.2 Životaspráva

Dětem je poskytována plnohodnotná, vyvážená strava, která je do mateřské školy dovážena dvakrát denně ze Zařízení školního stravování Opava – pracoviště Šrámkova 4, Opava 5. Skladba jídelníčku je pestrá, zaměřena na zdravé stravování, respektovány jsou potřeby dětí s alergiemi, děti mají k dispozici dostatek tekutin (pitný režim – čaj, voda s citrónem a mátou, minerální voda aj.). Děti do jídla nenutíme, ale vedeme k tomu, aby i

jim neznámá jídla ochutnaly. Děti jsou vedeny k samostatnosti, zejména při přípravě svačiny či nalévání polévky (starší děti), ale i při chystání a odnášení nádobí na určené místo.

Je zajišťován pravidelný denní řád, umožňuje však přizpůsobit se potřebám a aktuálním podmínkám. Rodiče mají možnost přivádět děti do mateřské školy kdykoliv dle svých potřeb, vždy však po domluvě s učitelkou. Děti jsou každodenně venku, program je přizpůsobován kvalitě ovzduší i povětrnostním podmínkám, vždy s ohledem na okamžitý stav (inverze, mráz pod -10 stupňů, náledí, silný vítr, déšť apod.). Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru mateřské školy.

V denním programu je respektována individuální potřeba spánku i odpočinku. Všechny děti se po hygieně a převlečení do pyžama ukládají na lehátko k poslechu pohádky a poté odpočívají dle individuálních potřeb. Nejsou ke spánku nuceny, ale musí dodržet klidový režim. Starší děti, které již nemají takovou potřebu spánku, se věnují klidovým činnostem u stolečku – individuální procvičování, prohlížení knih, puzzle, kresba či vybarvování omalovánek, společenské hry, konstruování.

3.3 Psychosociální podmínky

Mateřská škola může učinit mnoho pro podporu zdraví, ať fyzického či psychického. Snažíme se umožnit dětem příjemný pobyt v kolektivu, ale i adaptovat se na nové, často neznámé prostředí i dospělé osoby kolem sebe. Vytvářet prostředí, které vede k podpoře zdraví všech dětí naší mateřské školy je pro nás důležité:

- osobní příklad všech zaměstnanců je příkladem i pro děti
- jsme partnery, máme společný zájem na prospívání dětí
- vycházíme vstříc individuálním potřebám dětí
- pohoda rodičů a zaměstnanců se přenáší na děti
- umožňujeme dětem dostatek pohybu řízeného i spontánního
- právo volby a dostatek prostoru pro hru každého dítěte
- prevence ochrany zdraví a sociálně patologických jevů
- nabídka zdravé stravy, osobní příklad učitelek

3.4 Organizace

Uspořádání denních činností v MŠ:

6.30 – 9.45	scházení dětí, esteticko – výchovné a tvořivé činnosti dle volby dětí plánované i spontánní didakticky cílené činnosti dětí ve skupinách i individuálně tvůrčí realizace nápadů dětí jazykové chvílky, smyslové hry tělovýchovné chvílky a různé formy ranního cvičení hygiena <u>dopolední přesnídávka (8.45 – 9.00)</u> pokračování či dokončení ranního programu individuální péče o děti se specifickými vzdělávacími potřebami
9.45 – 11.30	příprava na pobyt venku pobyt venku – plánované spontánní i řízené činnosti dětí, volná hra
11.30 – 14.00	hygiena <u>oběd (11.30 – 12.00)</u> stomatologická péče <u>odpolední odpočinek (12.30 – 14.00)</u> literární chvílka, relaxační chvílka

	odpočinek či spánek dětí na lehátku plánované tiché a klidné činnosti dětí, které neusnuly ukládání lůžkovin
14.00 – 16.00	hygiena <u>odpolední svačina (14.15 – 14.30)</u> hudebně pohybová chvílka dle zájmu dětí pokračování didakticky cílených činností dětí spontánní činnosti dětí do rozchodu

Uspořádání denních činností je závazné pouze pro čas stanovený na jídlo, pobyt venku a odpolední odpočinek dětí. Ostatní činnosti přizpůsobujeme zájmům dětí, zájmovým činnostem a konkrétním podmínkám. Při vhodném počasí je většina činností prováděna venku. Délka pobytu venku je úměrná počasí a rozptylovým podmínkám. V letním období chodí děti ven již po dopolední i odpolední svačince.

Organizační zajištění chodu MŠ je plně vyhovující, denní řád je dostatečně pružný, pravidelně jsou zařazovány pohybové aktivity, jeden den v týdnu zpravidla zařazujeme tělesnou výchovu.

Při vstupu dítěte do MŠ vycházíme vstříc individuálním potřebám dětí, je poskytováno dostatek času k dokončení hry, či k jejímu pozdějšímu pokračování. Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený, veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby podněcovaly děti k vlastní iniciativě a experimentování. Zpravidla na konci týdne, po výletě nebo náročnějším dni zařazujeme do denního programu spontánní činnosti či volnější individuální hry. Soukromí dětí je respektováno, mají možnost výběru činností, ale také volbu neúčastnit se jich. Plánování vychází z potřeb a zájmu dětí, vyhovuje individuálním potřebám a možnostem dětí.

3.5 Řízení mateřské školy

Mateřská škola funguje jako součást příspěvkové organizace ZŠ a MŠ, statutárním orgánem je ředitel školy. Řízením mateřské školy je pověřena vedoucí učitelka, která se snaží vytvářet ovzduší vzájemné tolerance a důvěry, zapojuje spolupracovníky do řízení MŠ. Respektuje jejich názor a ponechává dostatek pravomocí. Vypracovává ŠVP PV, z výsledků vyvozuje závěry pro další práci. Všem pracovníkům jsou jasně vymezeny úkoly, povinnosti, ale i pravomoci. To platí i pro správní zaměstnance naší MŠ. Spolupracujeme se zaměstnanci školy nejen při vzdělávání, ale rovněž při společných akcích školy, pracujeme jako dobře fungující tým, který má zájem o udržení dobrého jména školy.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

V naší mateřské škole pracují 2 kvalifikované učitelky, z nichž jedna zastává pozici vedoucí učitelky MŠ. Služby učitelek jsou organizovány tak, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální péče o děti. K překrývání a souběhu služeb dochází zejména v době pobytu venku.

Učitelky svou odbornost stále a plánovaně doplňují sebevzděláváním, účastí na vzdělávacích akcích DVPP, studiem nové literatury, předáváním informací z metodických setkání a vzájemnými konzultacemi.

Provozní podmínky zajišťuje 1 pracovnice.

3.7 Spoluúčast rodičů

Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se nabízených akcí, sledovat své dítě při činnostech a aktivitách, ale také se podílet na plánování programu mateřské školy. Rodiče mohou kdykoliv vstoupit do třídy a sledovat dění, či přivádět své

dítě kdykoli, ale vždy po předchozí domluvě, tak aby nenarušovali denní program. Snažíme se o podporování a vytváření partnerství mezi mateřskou školou a rodiči.

Rodiče jsou pravidelně a dostatečně informováni o dění v mateřské škole, ať již při denních kontaktech či plánovaných setkáních. Základní informace rodiče získávají vždy na začátku školního roku při úvodní informativní schůzce, dále se pak setkáváme při podzimním tvoření, vánoční dílně s programem, vystoupení ke Dni matek i na plánovaných akcích ve spolupráci se základní školou. Před zápisem do ZŠ jsou rodičům předškolních dětí nabízeny individuální konzultace. Rodiče nově přijatých dětí získávají informace na schůzce v měsíci červnu, před nástupem dítěte do mateřské školy.

Informace jsou nadále poskytovány při osobním kontaktu, na nástěnkách či na webových stránkách školy.

Rodiče také pravidelně ke konci školního roku mohou své názory, připomínky či doporučení zaznamenat do anonymních dotazníků a zhodnotit tak práci učitelek i školy.

Úzce spolupracujeme s Klubem rodičů – zde dochází k vzájemné pomoci i organizaci společných akcí, jak ze strany rodičů, tak učitelek. Někteří rodiče jsou nápomocni sponzorskými dary nebo podílem své práce při drobných opravách, vylepšování prostředí pro děti či výrobě pomůcek.

3.8 Spolupráce se ZŠ

Vzhledem k tomu, že naše mateřská škola je součástí příspěvkové organizace, navíc sídlí ve společné budově se základní školou, může tak docházet k vzájemným setkáním a nejčastější spolupráci právě se ZŠ a to zejména s prvním ročníkem.

Jedním z úkolů mateřské školy je připravit dítě na vstup do základní školy tak, aby přechod z mateřské do základní školy zvládlo co nejlépe, bylo připraveno na další etapu života a zejména na získávání nových poznatků a vědomostí.

Společným setkáváním a návštěvami školy se děti seznamují s prostředím, učitelkami a při nástupu do prvního ročníku již přicházejí do známého prostředí beze strachu a úzkosti.

Mezi již tradiční společné akce patří Slavnost Slabikáře, kdy navštěvují děti mateřské školy své kamarády v 1. třídě, ty dětem ukáží své dovednosti, vše co se již naučily a dochází k předávání první knihy – Slabikáře. Dalším setkáním je návštěva 1. třídy před zápisem, kdy společně děti plní různé úkoly a předvedou své dovednosti, jak předškoláci, tak i prvňáci.

Rovněž prvňáčci se vždy v předvánočním období těší na návštěvu mateřinky, kde společně strávíme pohádkové dopoledne plné her a zábavy.

Ke spolupráci dochází i s ostatními ročníky základní školy, zejména v oblasti environmentálního vzdělávání – zapojujeme se do činností Ekoškoly, péče o společnou zahradu. Ke spolupráci dochází rovněž při různých slavnostech, výročí školy, akcích pro veřejnost, obec.

3.9 Spolupráce MŠ s jinými složkami a organizacemi:

- Klub rodičů a přátel školy
- Plavecká škola
- MKPB Opava – pobočka Vávrovice
- Myslivecké sdružení Opavice
- MP Opava
- PPP Opava

3.10 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

V naší mateřské škole dochází nejčastěji u dětí s odloženou školní docházkou. Vzdělávání a individuální vzdělávací plán se zpracovává na doporučení PPP či SPC tak, aby plně vyhovoval dětem, jejich potřebám a možnostem. Nejvhodnější částí dne k individuálnímu vzdělávání je doba odpoledního odpočinku, kdy tyto děti nemají potřebu

spánku a učitelka se jim může plně věnovat. Důležitá je také vzájemná spolupráce s rodiči - poskytování informací o postupech vzdělávání, rady a doporučení k domácímu procvičování, sledování a vyhodnocování pokroků dítěte či využívání speciálních didaktických pomůcek.

Na doporučení učitelek jsou děti s potřebami nápravy řeči odesílány na odborná pracoviště – logopedické poradny. V mateřské škole se v rámci logopedické prevence zaměřujeme na rozvoj komunikativních dovedností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnost, vytváření pojmů, mluvní projev, vyjadřování).

3.11 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Vzdělávání dětí probíhá tak, aby byl určitý druh nadání podporován a rozvíjen. U těchto dětí je vytvářen či přizpůsoben TVP vzhledem k jejich schopnostem a nadání.

3.12 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Každé dítě potřebuje ke správnému vývoji určité potřeby. S věkem se mění podmínky a způsob naplnění určité potřeby.

Základní psychické potřeby:

- potřeba určitého množství, kvality a proměnlivosti vnějších podnětů (nebude se nudit, ani nebude dítě přetěžováno).
- potřeba stálosti, řádu a smyslu po podnětech. Základní potřeba umožňující myšlení - z podnětů se mají stát zkušenosti, poznatky.
- potřeba prvotních citových a sociálních vztahů - tj. k osobám prvotních vychovatelů - přináší dítěti pocit životní jistoty.
- potřeba identity, tj. potřeba společenského uplatnění, je podmínkou zdravého vědomí vlastního JÁ.

Proto musíme dbát na zajištění přiměřeného prostředí, adekvátní nabídku podnětných činností, dodržování denního rytmu. Postupnou adaptací navozujeme kladné citové vazby mezi dítětem a pečující osobou. Motivujeme dítě k uvědomění si sebe sama, sounáležitosti a vzájemné toleranci. Mateřská škola je často prvním místem, kde se dítě setkává s pravidelností a řádem. Je nutné vést k pravidelnosti a důslednosti i rodiče. V předškolním věku je třeba dbát na celkový rozvoj osobnosti.

Priority při vzdělávání dětí raného věku:

- úzce spolupracovat s rodinou a vytvářet podmínky pro zajištění organické provázanosti režimu dvouletého dítěte v rodině i MŠ
- individuálně podporovat aktivitu dětí, zvědavost, snahu po objevování, ale nepřetěžovat je, neuškodit jim fyzicky ani psychicky.
- vytvořit pevné základy pro postupné osamostatňování dítěte v oblasti sebeobsluhy a socializace směřující k rozvoji osobnosti.

Nejdůležitější součástí učení dítěte raného věku je volná hra. Činnosti je třeba uskutečňovat v menší skupince či individuálně. Malé dítě udrží pozornost zpravidla jen velmi krátkou dobu. Pro dítě je potřebné neustálé opakování činností, často to dítě samo vyžaduje. Pro dvouleté dítě je typické přebíhání od jedné hračky ke druhé. Dítě se rádo zapojuje do různých pohybových aktivit, běhá, skáče, má rádo překážky a tím rozvíjí jemnou i hrubou motoriku. Projevuje touhu po poznání, objevování a využívá k tomu materiály, které může zpracovat rukama – písek, bláto, voda, led, sníh, ale také modelínu,

křídly, barvy. Dítě rozvíjí hru nápodobou a to nejraději v kuchyňce či dílně, využívá k tomu kostky, auta, vozítka či kočárky.

Důležitá je také hygiena a sebeobsluha. Dítě se potřebuje osamostatňovat, zdokonalovat hygienické návyky – samo se najíst, napít, dojit si na záchod, svléknout se, zout, později také obout a obléci. Pro dvouleté dítě má stále velký význam rodina, ale poznává své vrstevníky a ostatní děti. Navazování kontaktů je ryze individuální. Dvouleté dítě dokáže akceptovat nastavená pravidla. Dítě samo dokáže říct, co má dělat a co ne. Přesto lze u těchto dětí očekávat i více konfliktů mezi sebou (zejména konflikty o hračku).

Cíle pro vzdělávání dětí od dvou do tří let v MŠ:

- zajištění bezpečnosti dětí
- dodržování zásad prevence úrazů a bezpečnosti
- respektovat individuální potřeby dětí
- zaměřit se na oblast sebeobsluhy, vést dítě k hygienickým návykům, mytí či oblékání
- výchova dítěte k sociálním dovednostem, vyhledání partnera ke hře
- soustavně výchovně působit na dítě formou hry v místnosti i přírodě, používat hračky k rozvoji dítěte
- využívat pohádky, říkanky i písně ke zdokonalování řeči dítěte
- pro rozvoj dítěte využívat výtvarné techniky
- využívat pohybové aktivity k rozvoji motoriky, koordinaci pohybů
- rozvíjet pozornost a paměť dítěte, řešit případné problémy
- aktivně řešit výchovné problémy s dítětem ve spolupráci s rodinou

Při práci s dětmi raného věku je vhodné využívat krátkodobé bloky. Je nutné vycházet z potřeb a možností dětí. Činnosti musejí být konkrétnější, jednoduché, dětmi proveditelné. Aktivity mají podporovat samostatnost dítěte. Je vhodné často využívat nápodoby a aktuálních prožitků.

4 Organizace vzdělávání

4.1 Vnitřní uspořádání školy

Naše mateřská škola je součástí příspěvkové organizace ZŠ a MŠ Opava – Vávrovice, je školou jednotřídní s kapacitou 25 dětí. Ve třídě se vzdělávají děti od 2 – 6 let, tedy do doby, než zahájí školní docházku.

4.2 Charakteristika třídy

Naše mateřská škola je jednotřídní a děti jsou rozděleny dle věkových skupin:

- Kuřátka** - 2 - 4 roky - seznamují se s prostředím, lidmi i kamarády, učí se sebeobsluže
Berušky - 4 - 5 let - začínají objevovat, poznávat a tvořit
Veverky - 5 - 6 let - připravují se na vstup do ZŠ

V naší mateřské škole zajišťujeme všestrannou péči o děti předškolního věku v návaznosti na výchovu v rodině a součinnosti s rodinou.

Individuálním přístupem zabezpečujeme rozvoj jedinečné osobnosti dítěte uspokojováním jeho potřeb a rozvojem jeho schopností. Individuální péči poskytujeme rovněž dětem se speciálními vzdělávacími potřebami či dětem s odloženou školní docházkou.

Zajišťujeme zdravý fyzický, psychický a sociální rozvoj dítěte v souladu s jeho současnou i budoucí sociální rolí. Výchovu vždy směřujeme pro blaho dítěte – aby se dobře cítilo a mělo dostatek prostoru k plnému prožívání světa kolem sebe, aby mělo chuť poznávat, přemýšlet a tvořit.

4.3 Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy

Předškolní vzdělávání se poskytuje pro děti zpravidla od 3 let věku, nejdříve však od 2 let, až do zahájení školní docházky. Od **1. září 2017** je předškolní vzdělávání od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky, **povinné**. Podmínky docházky jsou podrobně popsány ve Školním řádu MŠ.

Ředitel Základní školy a Mateřské školy Opava – Vávrovice – příspěvková organizace, stanoví kritéria, podle kterých bude postupovat při rozhodování na základě ustanovení § 165 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání v mateřské škole v případech, kdy počet žádostí o přijetí, daných zákonnými zástupci dětí, překročí stanovenou kapacitu maximálního počtu dětí pro mateřskou školu, což je podle OHS 25 dětí.

K předškolnímu vzdělávání se přednostně přijímají děti v posledním roce před zahájením školní docházky. V případě volné kapacity jsou přijaty děti mladší 3let, pokud MŠ nemá naplněnou kapacitu nebo se v průběhu školního roku uvolní místo, může ředitel ZŠ a MŠ přijmout dítě k docházce i mimo zápis.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy jsou stanovena v samostatném dokumentu, který vydává ředitel školy. Tento dokument obsahuje bodové hodnocení a přijaty budou děti s vyšším bodovým hodnocením.

Předškolní vzdělávání v mateřské škole je poskytováno za úplatu. Poslední rok vzdělávání dětí v mateřské škole, tj. rok před nástupem do ZŠ (první rok povinné školní docházky) se stává vzdělávání bezúplatným.

4.4 Plány a dokumenty k zajištění kvality předškolního vzdělávání

Prevence sociálně - patologických jevů

Cíl: podněcovat aktivity a tvořivost dětí zaměřené k žádoucímu jednání a chování, seznamovat se s pravidly chování ve vztahu k druhému, udržovat dětská přátelství a bez zábran komunikovat, vést děti ke zdravému způsobu života, k ochraně jejich zdraví a bezpečnosti.

- rozvíjet u dětí sebepoznání, růst sebevědomí
- vést děti k poznávání emocí
- rozvíjet u dětí komunikační dovednosti
- učit děti řešit konflikty a nebezpečné situace
- osvojovat si poznatky o dovednostech důležitých k podpoře bezpečí a pohody, seznamovat se se zásadami zdravého životního stylu
- seznamovat děti se škodlivými vlivy (alkohol, cigarety, drogy, injekční stříkačky – nebezpečí, jedovaté rostliny, plody)
- upozorňovat na možná nebezpečí – nesahat na neznámé věci, nepouštět cizí osoby do budovy, nebrat nic od cizích lidí
- uplatňovat základní společenské návyky ve styku mezi sebou a s dospělými
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování v mateřské škole, doma i na veřejnosti

Plán EVVO - Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta

(samostatný dokument, příloha ŠVP PV)

Cíl: podporovat a podněcovat ekologické povědomí a citění dětí i rodičů.

Plán DV - Dopravní výchova v MŠ

(samostatný dokument, příloha ŠVP PV)

Cíl: osvojovat si dovednosti a poznatky k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vést děti k vytváření zdravých životních návyků.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Koncepce mateřské školy

První roky mají pro život dítěte dalekosáhlý význam a je obdobím nejintenzivnějšího vývoje dítěte a vytváření jeho citových vztahů. Většinu toho, co dítě v tomto věku prožije a z podnětů okolního prostředí přijme, je trvalé. Ranné zkušenosti, které dítě získá svým životem v rodinném i okolním prostředí, se v jeho životě zhodnotí a najdou uplatnění.

Základem pedagogického přístupu k dítěti předškolního věku je respektování jeho individuality. Prvotní a nejdůležitější místo ve výchově dítěte vždy zaujímá rodina. Naše mateřská škola rodinnou výchovu doplňuje, respektuje a snaží se o vzájemný soulad s rodinou.

Prioritou naší mateřské školy je rozvíjet samostatné a zdravě sebevědomé děti cestou přirozené výchovy.

Individuálním přístupem zabezpečujeme rozvoj jedinečné osobnosti dítěte uspokojováním jeho potřeb a rozvojem jeho schopností. Zajišťujeme zdravý fyzický, psychický a sociální rozvoj dítěte v souladu s jeho současnou i budoucí sociální rolí.

Vzdělávání vždy směřujeme pro blaho dítěte – aby se dobře cítilo, aby mělo chuť poznávat, přemýšlet a tvořit. Příznivý dopad výchovného působení záleží především na osobnosti učitelky, která na dítě působí – ať již záměrně či nahodile – veškerým svým jednáním, přístupem a péčí. Využitím svých odborných znalostí, citlivým a laskavým postojem vycházejícím z porozumění dítěte, se kterým se pak dítě vydává za poznáním světa. **Chceme, aby se škola stala hrou a děti se zde cítily v bezpečí.**

ŠVP PV je vytvářen na základě studia dokumentu „Rámcově vzdělávací program pro předškolní vzdělávání“ a stává se závazným dokumentem pro tvorbu TVP. Umožňuje učitelkám pracovat samostatně s uplatněním svých nápadů a zkušeností a s dokumentem nadále pracovat, vyhodnocovat a postupně jej doplňovat a dotvářet.

Při plánování činností, ať již spontánních nebo řízených využíváme vzdělávací program „Začít spolu“, kdy zejména ve vytvořených centrech aktivit děti rozvíjí samostatnost, tvořivost a vzájemnou spolupráci. Učitelky, které si svou profesionalitu udržují a zvyšují sebevzděláním, jsou a také do budoucna musejí být dětem vzorem, partnerem i kamarádem.

Naše záměry:

- vytvořit dětem v MŠ prostředí plné pohody, vstřícnosti a porozumění pro rozvoj jejich vnitřního uspokojení, zajistit jim bezpečí a zvláštní ochranu s ohledem na jejich individualitu, zvláštnosti a potřeby
- promyšleně vést k osvojování nových dovedností, informací a pozitivnímu vztahu k okolnímu světu, aby se staly samostatnými a sebevědomými osobnostmi
- zvýšit podíl spontánních činností vzhledem k řízeným činnostem, zařazovat tvořivou hru, prožitkové učení či experiment

- snažit se o to, abychom dětskou mysl nenaplňovaly pouze informacemi, ale probouzely v dětech aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat, ale i odvahu ukázat, co vše již samy zvládnou a dokáží
- ve spolupráci s rodinou se snažit o vytvoření otevřeného systému rozvíjejícího každé jednotlivé dítě a spolupracovat s rodiči jako rovnocennými partnery

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Při vzdělávání dítěte budou učitelky vždy respektovat hlavní cíle předškolního vzdělávání:

- rozvíjení dítěte a jeho schopnost učení
- osvojení si základů, na nichž je založena naše společnost
- získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

5.3 Formy a metody práce

Předškolní vzdělávání nabízí vstřícné a podnětné vzdělávací prostředí pro dítě, které mu zajišťuje projevovat se přirozeným dětským způsobem. Nejpřirozenějším prostředkem k jeho vzdělávání je hra, do které vkládá své znalosti, zkušenosti a prožitky. Děti své zkušenosti uplatňují během celého dne ve všech činnostech a situacích, které se v mateřské škole naskytnou.

Metody a formy práce:

- spontánní a řízené hry a činnosti, vzájemně provázané a vyvážené
- prožitkové a kooperativní učení hrou a činnostmi dětí
- pokusy, objevy a experimenty
- situační učení
- spontánní sociální učení
- didakticky zacílené činnosti individuální či v menší skupině
- komunitní kruh
- vycházky, výlety
- oslavy či slavnosti

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, děti nadaných

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory:

PLPP sestavuje učitelka MŠ. PLPP má písemnou podobu a před jeho zpracováním spolupracují obě učitelky. Po uskutečnění plnění bude PLPP konzultován s rodiči.

PLPP průběžně vyhodnocujeme a na základě vyhodnocení pokračujeme v nastavených opatřeních nebo seznamujeme rodiče a doporučujeme vyšetření v PPP nebo SPC.

2. Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu:

IVP zpracovává učitelka MŠ, která s dítětem pracuje. IVP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním konzultuje s vedoucí učitelkou s cílem stanovení např. metod práce s žákem. Učitelka sestavuje IVP na základě doporučení školského poradenského zařízení. IVP vyhodnocuje průběžně dle potřeby.

Vzdělávání dětí nadaných

1. Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory:

PLPP sestavuje učitelka MŠ, má písemnou podobu. Před sestavením konzultuje s vedoucí učitelkou s cílem stanovení např. metod práce s dítětem. Učitelka seznámí s PLPP zákonné zástupce.

2. Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu:

IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje učitelka MŠ, má písemnou podobu a při jeho sestavení spolupracuje s rodiči. Vyhodnocuje jej průběžně podle potřeby. Zaměřuje se na posilování role nadaného žáka např. pověřováním složitějších úkolů a činností, organizační pomoci apod.

6 Vzdělávací obsah ŠVP

S kamarády krokem projdeme celým rokem“

Kamarád – kdo je to?

**Je to ten, co si se mnou chce hrát, poznat mě i pomáhat.
Spolu budeme poznávat svět a ostatním o něm vyprávět...
Kamarádi malí, velcí, chtějí poznat všechno přeci,
spolu koukat kolem sebe a uvidět modré nebe.
Nejen nebe, celý svět spolu můžeme uvidět,
koukat kolem ještě víc, ať nám neunikne nic.**

Náš školní vzdělávací program vychází z rámcových cílů a pěti vzdělávacích oblastí. Tyto oblasti se snažíme propojovat tak, aby v denních činnostech byly zastoupeny všechny a vytvářely tak pestrou nabídku. Vzdělávací obsah tvoří 4 integrované bloky se zaměřením na poznávání ročních období a činnosti s nimi související.

Každý integrovaný blok tvoří měsíční témata, která jsou volena tak, aby respektovala přirozený vývoj dítěte a naplňovala stanovené cíle vzdělávání. Zpracovaná témata obsahují návrhy podtémat, která jsou dále učitelkami v TVP rozpracovávána podle podmínek a věku dětí. Vzdělávací obsah a jeho časový plán je doporučen, učitelky jej dále rozpracovávají a dotvářejí podle zvláštností a potřeb dětí. Podtémata si volí učitelka, jsou vytvářena zpravidla na týden, mohou být podle potřeby či zájmu prodloužena či změněna. Program a náměty si zpracovává učitelka tak, aby plnila vzdělávací cíle dané RVP PV a vytvořila co možná nejpestřejší nabídku vzájemně se ovlivňujících, propojených a prolínajících se oblastí.

Integrované bloky a jejich témata:

1. PODZIM - „Foukáme, foukáme, kamarády hledáme“

První krůčky do školky
Putování od zahrádky do polí
Poznáváme své tělo

2. ZIMA - „S kamarády je nám prima“

Krůček k Vánocům
Zkoušíme, co dovedeme
Objevujeme svět kolem sebe

3. **JARO** - „**Překvapení pro vás nemám málo**“
Chystáme se na zahrádku
Máme rádi zvířata
Překvapení pro maminku
4. **LÉTO** - „**S kamarády dojdeme to**“
Poslední krok, za námi je celý rok

Vzdělávací obsah je v RVP PV uspořádán do pěti vzdělávacích oblastí:

- **Dítě a jeho tělo (oblast biologická)**

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti biologické je stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte, podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat rozvoj jeho pohybových i manipulačních dovedností, učit je sebeobslužným dovednostem a vést je k zdravým životním návykům a postojům. (RVP PV 2016)

- **Dítě a jeho psychika (oblast psychologická)**

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti psychologické je podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů i vůle, stejně tak i jeho sebepojetí a sebenahlížení, jeho kreativity a sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznávání a učení.

Tato oblast zahrnuje tři „podoblasti“: Jazyk a řeč, Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace, Sebepojetí, city a vůle. (RVP PV 2016)

- **Dítě a ten druhý (oblast interpersonální)**

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v interpersonální oblasti je podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů. (RVP PV 2016)

- **Dítě a společnost (oblast sociálně – kulturní)**

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti sociálně - kulturní je uvést dítě do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními, uvést je do světa materiálních i duchovních hodnot, do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje a umožnit mu aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí. (RVP PV 2016).

- **Dítě a společnost (oblast environmentální)**

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v environmentální oblasti je založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí – počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu – a vytvořit elementární základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte (člověka) k životnímu prostředí. (RVP PV 2016).

Závazné jsou jednotlivé záměry vzdělávacího úsilí a dílčí vzdělávací cíle. Učitelky musejí mít vždy na paměti možná rizika, která ohrožují úspěch jejich vzdělávacích záměrů, a tyto rizika co nejvíce předvídat a eliminovat.

Pro etapu předškolní vzdělávání jsou za klíčové považovány tyto kompetence:

Kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá přitom jednoduchých pojmů, znaků a symbol
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody a techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

Kompetence k řešení problémů

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení jednoduchých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedou k cíli) a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Kompetence komunikativní

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný rozhovor
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou

- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využívat informativní a komunikativní prostředky, se kterým se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ví, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Kompetence sociální a personální

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu, lhostejnost
- dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- chová se obezřetně při setkáních s neznámými lidmi či v neznámých situacích; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Kompetence činnostní a občanské

- učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat své slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem sebe děje; je otevřený k aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají své nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Soubor klíčových kompetencí nabízí poměrně jasnou představu, kam směřovat a oč usilovat.

Vše směřuje k tomu, aby děti na konci předškolního období zpravidla zvládly očekávané kompetence.

Hlavní vybrané dílčí vzdělávací cíle a klíčové kompetence podle RVP PV jsou rozpracované v jednotlivých integrovaných blocích, a ty jsou nadále rozpracováváné podrobněji v TVP a poté v týdenních plánech.

6.1 PODZIM – „Foukáme, foukáme, kamarády hledáme“

Záměr integrovaného bloku:

- seznamování s prostředím mateřské školy, jednotlivými součástmi, zahradou a okolím
- poznáváme svou značku, seznamujeme se s kamarády a jejich jménem, jménem učitelek a zaměstnanců
- poznáváme kamarády při hře i v běžných situacích, rozvíjíme vztahy mezi dětmi i vzájemnou pomoc a spolupráci
- osvojujeme si pravidla společenského chování – pozdravit, poděkovat, poprosit
- seznamování s pravidly třídy, pravidly při hře a jejich dodržování
- zjišťování dovedností v oblasti sebeobsluhy a hygienických návyků, jejich rozvíjení a upevňování
- seznamování s denními činnostmi – co kdy děláme
- poznáváme předměty, hračky kolem sebe – seznamujeme se s jejich umístěním, šetrným zacházením, ale poznáváme, že každá hračka či předmět má své místo
- poznáváme své nejbližší okolí, místo a prostředí, ve kterém žijeme a učíme se v něm bezpečně orientovat
- rozvíjíme komunikativní dovednosti, podporujeme děti k vyprávění, sdělování svých zážitků
- poznáváme charakteristickými znaky podzimu
- seznamujeme se s ovocem, zeleninou, polními plodinami, rozlišujeme stromy a jejich plody, využíváme prostředí zahrad, polí a “Českého lesa“ k přímému pozorování a zkoumání
- podzimní práce a činnosti na zahradě, poli – seznamování s nářadím a stroji, sběr podzimních plodin, shrabování listů
- sběr přírodnin, listů a plodů a jejich využití k tvoření
- podpora vztahu k živé i neživé přírodě smyslovým vnímáním i prožitkem
- sledování změn počasí, ochlazování – oblékání a seznamování s druhy oblečení vzhledem k počasí, pouštění draka, shrabování listů – EVVO
- seznamujeme se lidským tělem, pojmenováváme jeho části, osvojujeme si poznatky o těle a jeho zdraví, vnímáme a rozlišujeme všemi smysly
- upevňujeme hygienické návyky a vytváříme zdravé životní návyky a postoje
- seznamovat se s péčí o své tělo, rozlišit, co mu prospívá a škodí, mít povědomí o zdraví a nemoci, prevenci úrazů, poskytnutí pomoci

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Má elementární poznatky o světě, který je obklopuje / děti, zaměstnanci, MŠ, okolí.../. Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si pamatuje, při zadané práci dokončí to, co započalo. Aktivně si všímá, co se kolem něho děje.

Kompetence k řešení problémů

Znamé a opakující se situace se snaží řešit samostatně / na základě nápodoby či opakování /, náročnější s oporou a pomocí dospělého.

Kompetence komunikativní

V běžných situacích komunikuje bez zábrán a ostychu s dětmi i dospělými. Ovládá řeč, hovoří se svými kamarády, učitelkou ve vhodně formulovaných větách, rozumí slyšenému, slovně reaguje. Dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky.

Kompetence sociální a personální

Dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k ostatním, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování. Spolupodílí se na společných rozhodnutích, dodržuje dohodnutá a vyjasněná pravidla, základní společenské návyky. Při setkání s neznámými lidmi se chová obezřetně.

Kompetence činnosti a občanské

Má základní dětskou představu, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu a snaží se podle toho chovat. Zajímá se o druhé i o to, co se děje kolem. Svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, vyhodnocovat. Dbá na osobní zdraví a bezpečí své i druhých.

1. Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje)

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka),
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí, chůzi, běh, lezení, pohyb ve skupině házení a chytání míče apod.
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynů
- zacházet s předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, běžnými pracovními pomůckami
- postupně zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
- mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí
- pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji

2. Dítě a jeho psychika

a) Jazyk a řeč

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje):

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních – vnímání, naslouchání, porozumění a produktivních – výslovnost, vyjadřování, mluvní projev

Očekávané výstupy (co na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, přání, potřeby
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj)
- učit se z paměti krátké texty
- popsat situaci skutečnou i na obrázku
- utvořit jednoduchý rým

b) Poznávací schopnosti a funkce, představivost, fantazie, myšlenkové operace

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje):

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, rozvoj paměti a pozornosti, představivosti a fantazie
- posilování přirozených poznávacích citů – zvědavost, zájem, radost z objevování apod.

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- záměrně se soustředit a udržet pozornost
- naučit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit
- orientovat se v prostoru, rovině,
- přemýšlet, uvažovat a své myšlenky i úvahy vyjádřit
- prožívat radost ze zvládnutého a poznatého

c) Sebepojetí, city a vůle

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje):

- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k osobě, uvědomění si vlastní identity, sebedůvěry, sebevědomí
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých
- uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině
- být aktivní i bez podpory rodičů
- ve známých a opakujících se situacích ovládat svoje city a přizpůsobovat jim svoje chování

3. Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje):

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností, důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- navazovat kontakty s dospělým, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- přirozeně a bez zábran komunikovat s jiným dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití, herní pravidla
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je

4. Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje):

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí – mateřské školy, porozumění základním prostředkům verbální i neverbální komunikace v tomto prostředí
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i dětmi
- pochopit, že každý má ve společnosti (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy

5. Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje):

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i životě tohoto prostředí
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat

6.2 ZIMA - „S kamarády je nám prima“

Záměr integrovaného bloku:

- seznamování s tradicemi, zvyky a obyčejí (Advent, svátek sv. Mikuláše, Vánoce)
- výzdoba třídy, MŠ, výroba čertíků, vánočních ozdob, pečení či zdobení vánočního cukroví nebo perníčků, zpěv a poslech koled

- posilování lásky k rodině, kamarádům, svým blízkým
- vnímat předvánoční období se svými kamarády, s kamarády školáky prožít pohádkové dopoledne
- vnímat pohádku jako formu zábavy, radosti i ponaučení, rozlišovat dobro - zlo
- znaky zimy – sníh, led, mráz, chumelenice
- vlastnosti sněhu a ledu – pokusy, experimentování
- seznamování se zimní sporty a jejich aktivní prožívání – hry na sněhu, koulování, stavba sněhuláka, sáňkování, bobování
- rozvíjení fyzické zdatnosti, uvědomit si své bezpečí – ochrana těla (oblečení, chrániče, přilba, brýle)
- význam fair – play při sportování
- zvířata a ptáci v zimě a péče o ně
- tradice v MŠ – maškarní karneval, masopust
- roční období - charakteristika, hlavní znaky
- osvojení si pojmů - rok, měsíc, týden, den
- poznáváme a pojmenováváme části dne a související činnosti
- seznamujeme se s řemesly, druhy povolání, poznáváme povolání svých rodičů (seznamování s různými druhy materiálů a jejich vlastnostmi)
- rčení – „Bez práce nejsou koláče“
- seznamování s dopravními prostředky a jejich místem pohybu
- pravidla silničního provozu – chodec, cyklista, dopravní značky, ochranné prvky (přilba, reflexní vesty, terčík)

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Poznává tradice ve svém okolí, chce porozumět věcem a jevům, které kolem sebe vidí.

Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje. Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích.

Kompetence k řešení problémů

Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů. Uvědomuje si, že svou snahou a iniciativou může ovlivnit situaci – mít nápad, pomoci vyřešit problém, dokončit započaté dílo. Řeší problémy, na které stačí.

Komunikativní kompetence

Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky výtvarnými, hudebními, dramatickými. Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, audiovizuální technika).

Kompetence sociální a personální

Dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování. V době Vánoc se snaží své chování a jednání usměrňovat vhodným způsobem. Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů.

Kompetence činnosti a občanské

Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých. Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřený aktuálnímu dění. Dbá na osobní zdraví a bezpečí své i druhých.

1. Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje):

- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- zachovat správné držení těla
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
- mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí
- chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami

2. Dítě a jeho psychika

a) Jazyk a řeč

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje):

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku, porozumět slyšenému, popsat situaci (skutečnou či podle obrázku)
- naučit se z paměti krátké texty
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu

b) Poznávací schopnosti a funkce, představivost, fantazie, myšlenkové operace

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje):

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)

- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, charakteristické rysy, vzájemné souvislosti)
- rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci
- chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy, orientovat se v prostoru i rovině
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film

c) Sebepojetí, city a vůle

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje):

- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci
- podílet se na organizaci hry a činnosti, zorganizovat hru
- ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, se snažit ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- uvědomovat si svoje možnosti a limity
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky (sebehodnocení)
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky, rozlišovat citové projevy v důvěrném i cizím prostředí
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním
- zachytit a vyjádřit své prožitky

3. Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje):

- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj kooperativních dovedností

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- spolupracovat s ostatními
- přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky

4. Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje):

- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- rozvoj společenského a estetického vkusu

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
- vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální

5. Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje):

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- poznávání jiných kultur
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí, pomáhat pečovat o okolní životní prostředí
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

6.3 JARO - „Překvapení pro vás není málo“

Záměr integrovaného bloku:

- sledování rozmanitostí a změn v přírodě – probouzející se příroda, změny počasí, přírodní jevy a děje, ovzduší
- upevňovat citový vztah ke svému okolí a živým bytostem
- společně přivítat první jarní dny, připravit se na oslavy a tradice (Vítání jara – vynášení Morény, Velikonoce – zvyky a tradice, hledání velikonočního zajíčka, Den matek)
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností zaměřených k péči o školní zahradu a své okolí (Babiččina zahrádka, vysévání do truhlíků, rychlení semen)
- význam rostlin pro člověka, pozorování životních podmínek, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník)
- seznamovat se s ptáky, zvířaty a jejich mláďaty, drobnými živočichy - poznávat způsob jejich života, seznamovat se s místem i způsobem pohybu
- vyjádřit vztah k přírodě malbou, kresbou, zpěvem, poslechem i dramatizací
- Den Země – ekologicky motivované hravé aktivity (ekohry), životní prostředí a jeho ochrana (třídění odpadu)
- poznávat různorodost a barevnost světa kolem sebe
- upevňovat vztahy ke svým blízkým, k rodině – rodiče, sourozenci, prarodiče – uvědomovat si úctu k jejich věku, snahu jim pomáhat

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí a užívá přitom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů. Raduje se z toho, co samo zvládlo a dokázalo, pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí. Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách.

Kompetence k řešení problémů

Spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací a hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady). Využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost. Známé situace se snaží řešit samostatně, zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací. Nebojí se chybovat, pokud nachází ocenění nejen za úspěch, ale i za snahu.

Kompetence komunikativní

Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.). Domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci, ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní. Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává.

Kompetence sociální a personální

Samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej. Ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje. Spolupodílí se na společných rozhodnutích. Dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů. Dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování.

Kompetence činnostní a občanské:

Dokáže rozpoznat a využívat své silné stránky, má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení. K úkolům a povinnostem přistupuje zodpovědně, váží si práce i úsilí druhých. Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit. Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění. Chová se ohleduplně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí.

1. Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje):

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečnosti

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- zachovávat správné držení těla
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
- rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí, mít povědomí o významu péče o zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy

2. Dítě a jeho psychika

a) Jazyk a řeč

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje):

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodné zformulovaných větách
- vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat
- domluvit se slovy, porozumět slyšenému, sledovat a vyprávět příběh, pohádku

b) Poznávací schopnosti a funkce, představivost, fantazie, myšlenkové operace

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje):

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- vytváření základů pro práci s informacemi

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit

c) Sebepojetí, city a vůle

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje):

- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci
- podílet se na organizaci hry a činnosti
- ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, se snažit ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- uvědomovat si svoje možnosti a limity
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost i její dokončení
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě, věcem
- zachytit a vyjádřit své prožitky
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním

3. Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje):

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj kooperativních dovedností

- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- spolupracovat s ostatními
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- respektovat potřeby jiného dítěte
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené

4. Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje):

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim

5. Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje):

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat a mít povědomí o tom, jak se před ním chránit
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, pestrý a různorodý
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

6.4 LÉTO - „S kamarády dojdeme to“

Záměr integrovaného bloku:

- MDD – radostně prožívat svátek dětí, stmelovat kolektiv dětí formou sportovních her a činností, pomoci mladšímu kamarádovi
- seznamovat se s dětmi i lidmi jiné rasy, kultury a objevovat svět kolem nejen kolem sebe, ale i na různých kontinentech
- seznamovat se s různými místy naší vlasti – bydliště, významná místa v blízkém okolí, hlavní město – název, sídlo prezidenta a vlajka, zajímavostmi krajiny – hory, řeky
- rozvíjet sounáležitost s přírodou, planetou Zemí, rozlišovat živá – neživá příroda, formou knih a rozhovorů se seznamovat s vesmírem – hvězdy, planety, vesmírné lodi, kosmonaut
- vytvářet základy pro práci s informacemi, orientovat se v knihách, časopisech, seznamovat se s pojmy spisovatel, ilustrátor, knihovna
- poznávat a rozlišovat různé druhy knih – leporelo, encyklopedie, obrázková kniha, slovník, zpěvník
- návštěva knihovny – význam, pravidla, pojem - knihovník
- orientovat se v písmenech – počáteční písmeno svého jména, třídít a sestavovat podle předlohy, slovní hříčky s abecedou
- realizace vycházek, výletů - do okolí, na ranč, do Mini Zoo – zaměření na bezpečnost a ochranu zdraví
- rozloučení s předškoláky

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje. Odhaduje své síly, učí se hodnotit své osobní pokroky i oceňovat výkony druhých.

Kompetence k řešení problémů

Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit.

Kompetence komunikativní

Samostatně vyjadřuje své myšlenky, ovládá řeč a dovede využívat komunikativní a informativní prostředky. Ví, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky a mohou se jim učit.

Kompetence sociální a personální

Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky. Ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídí, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje. Spolupodílí se na společných rozhodnutích.

Kompetence činnostní a občanské

Uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu. Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých.

1. Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje):

- uvědomění si vlastního těla
- zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví a bezpečí

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- zachovávat správné držení těla
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
- mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí
- chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami

2. Dítě a jeho psychika

a) Jazyk a řeč

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje):

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)

- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodné zformulovaných větách
- vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- sledovat očima zleva doprava
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu

b) Poznávací schopnosti a funkce, představivost, fantazie, myšlenkové operace

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje):

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- vytváření základů pro práci s informacemi

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat “nápady“
- rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení

c) Sebepojetí, city a vůle

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- podílet se na organizaci hry a činnosti
- uvědomovat si svoje možnosti a limity
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky (sebehodnocení)
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování, být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě

3. Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje):

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj kooperativních dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- spolupracovat s ostatními
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- odmítnout komunikaci, která je dítěti nepřijemná
- dodržovat dohodnutá pravidla vzájemného soužití, bránit se projevům násilí, ubližování, ponižování

4. Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje):

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí a přináležet k tomuto společenství
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální

5. Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje):

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- poznávání jiných kultur

- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže):

- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

7 Evaluační systém a pedagogická diagnostika

7.1 Cíl evaluace

Cílem evaluace včetně hodnocení je ověřovat a zlepšovat kvalitu veškeré činnosti v mateřské škole včetně podmínek MŠ. Poskytuje škole zpětnou vazbu ke korekci vlastní činnosti a současně slouží jako východisko pro další práci.

7.2 Oblasti evaluace

Naše mateřská škola je jednotřídní a pracují zde jen 2 učitelky, které během dne spolupracují a vzájemně se při práci s dětmi doplňují. Dochází tak ke každodennímu hodnocení činností, učitelky si předávají své zkušenosti, poznatky i postřehy nejen k dětem, ale i k činnostem či metodám práce.

- **Dokumenty školy - ŠVP PV – TVP PV, soulad ŠVP PV – RVP PV**

Cíl: ověřit soulad TVP PV - ŠVP PV - RVP PV, hodnocení naplňování záměrů vzdělávacího obsahu, soulad vytvořených podtémat daného integrovaného bloku, prověřit naplnění stanovených záměrů, případná opatření

Časový rozvrh: průběžně v průběhu tematických celků

1 x ročně

Nástroje: kontrola souladu ŠVP PV s RVP PV a skutečné plnění
konzultace učitelek
hospitační záznamy
autoevaluace pedagogických pracovníků
pedagogické rady
dotazníky

Kdo: zpráva hodnocení školy
učitelka, vedoucí učitelka

- **Evaluace individuálních plánů**

Cíl: zhodnotit osobní pokroky dětí s odkladem školní docházky

Časový rozvrh: průběžně

Nástroje: měsíční záznam
konzultace učitelek, konzultace s rodiči
portfolio dítěte

Kdo: učitelky

- **Záznamy o individuálním rozvoji dítěte**

Cíl: vyhodnocování individuálního rozvoje dítěte, přehled o vývojových pokrocích

Časový rozvrh: průběžně, 2x ročně

Nástroje: záznamy do archů – diagnostika, portfolio
konzultace učitelek
konzultace s rodiči
pedagogické rady

- **Evaluace uplatněných metod, postupů a forem práce – vzdělávací proces**

Cíl: zhodnocení průběhu vzdělávání z hlediska používaných metod a forem práce

Časový rozvrh: průběžně

Nástroje: monitoring
vzájemné hospitace a konzultace
pedagogické rady

Kdo: učitelky

- **Evaluace materiálních podmínek**

Cíl: zhodnotit podmínky školy ve vztahu k naplňování ŠVP PV (budova, technický stav, vybavení tříd, pomůcky a hračky, zahrada a její vybavení, výdejna stravy)

Časový rozvrh: 1x ročně

Nástroje: dotazníky
kontrolní činnost

Kdo: všichni zaměstnanci

- **Evaluace organizačních podmínek**

Cíl: zhodnotit účelnost a vhodnost organizace a režimového uspořádání ve vztahu k naplňování ŠVP PV

Časový rozvrh: 1x ročně

Nástroje: monitoring
hospitace
kontrolní činnost
pedagogické porady
dotazníky

Kdo: všichni zaměstnanci

- **Evaluace spolupráce s rodiči**

Cíl: úspěšnost zvolených metod, forem spolupráce a naplnění stanovených záměrů v této oblasti ŠVP

Časový rozvrh: průběžně, 1x ročně

Nástroje: fotodokumentace
mimoškolní akce s rodiči, rozhovory
dotazníky
individuální konzultace

Kdo: vedoucí učitelka, učitelka, rodiče - dotazníky

Závěrečné hodnocení a evaluace MŠ v daném školním roce je realizována ve „**Vlastním hodnocení mateřské školy**“, které je veřejnou přílohou ŠVP.